

Aan de gemeenteraadsleden en alle politieke partijen in de Gemeente Hoeksche Waard
Per e-mail

Oud-Beijerland, 17 november 2021

Betreft: wensen Adviesraad Sociaal Domein Hoeksche Waard voor komende raadsperiode

Onze referentie 2021-13

Geachte dames en heren,

Met de komende gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht vraagt de Adviesraad Sociaal Domein Hoeksche Waard uw aandacht voor enkele thema's, met daarbij het uitdrukkelijke verzoek u in uw verkiezingsprogramma actief voor deze punten in te zetten.

Mocht deze oproep na de vaststelling van uw verkiezingsprogramma vallen, dan wijzen we hiermee op de mogelijkheid om daar in uw handelen en besluitvorming aandacht aan te besteden.

1. Herberzinning op zelfredzaamheid

In het algemeen pleiten wij in het kader van de Participatiewet en de Wmo voor een 'herberzinning' op het uitgangspunt van zelfredzaamheid; de zelfregie, waar bij het instellen van de wet werd uitgegaan, blijkt niet voor iedereen haalbaar.

Speciale aandacht dient daarnaast uit te gaan naar mensen die niet digitaal vaardig zijn. Evenals naar kwetsbare burgers, zoals ouderen, mensen met een licht verstandelijke beperking en sociaal zwakkeren. Natuurlijk blijft het zinvol te proberen voor deze groep training en voorlichting te organiseren. Maar wanneer dit bij de betrokken inwoners geen effect heeft, dienen deze mensen nu en tot in de verre toekomst praktisch te worden bijgestaan om mee te kunnen (blijven) doen.

Samengevat: de gemeente dient bij uitvoering van al haar taken oog en oor hebben voor de positie van kwetsbare mensen en daar waar mogelijk voorzieningen te treffen die hun helpen een beroep te doen op waar zij recht op hebben.

2. Passende rijksvergoedingen

De gemeente dient zich bij de relevante instanties (o.a. rijksoverheid, kabinet) sterk te maken voor dekkende rijksvergoedingen voor de haar bij wet opgelegde verplichtingen inzake onder meer Wmo, Participatiewet en Jeugdwet. De hoogte van de huidige bijdragen leidt tot een ongewenste lastenverzwaring voor de gemeentelijke begroting.

3. Korte beslistrajecten

Aanvragen voor ondersteuning betreffen vrijwel zonder uitzondering acute situaties. De gemeente dient daarom steeds op zo kort mogelijke termijn hulp te verlenen; afdoeningstermijnen binnen de Wmo die om welke reden dan ook (te) lang duren acht de Adviesraad onaanvaardbaar. Snelle duidelijkheid en praktische ondersteuning voor aanvragers leiden over het algemeen tot minder hulpvraag in de toekomst; indien de wettelijke afhandeltermijn bij herhaling niet gehaald wordt, dient besloten te worden tot aantrekken van extra personeel.

4. *Jeugdwet en vertegenwoordiging*

T.a.v. de Jeugdwet hebben Rijk en VNG in 2021 een akkoord gesloten: er komt extra geld (met name voor knelpunten in de jeugd-GGZ, maar tegelijkertijd moeten gemeenten en Rijk werken aan een reeks van maatregelen die de (financiële) beheersbaarheid van het jeugdstelsel waarborgen. Tariefdifferentiatie, standaardisatie van de uitvoering en het versmallen van de medische verwijzroute zijn daarbij kernbegrippen.

De Adviesraad meent dat deze ontwikkeling niet moet leiden tot meer bureaucratie of erger het onthouden van noodzakelijke zorg. Wij verwachten van het gemeentebestuur dan ook dat die zich er voor inzet dat te voorkomen.

Overigens is de Adviesraad in dit kader van mening dat hij niet, zoals nu wel verondersteld wordt, een rol speelt bij regionale uitvoeringsorganisaties. Voor de ASDHW is het college van de gemeente Hoeksche Waard gesprekspartner.

5. *Inburgeringswet*

Wat betreft de Inburgeringswet 2021 (in werking op 1 januari 2022) moet het uitgangspunt zijn dat de wet inburgeraars stimuleert de Nederlandse taal te beheersen, maar ook dat zij mogelijkheden hebben werk of een studie te vinden en hun weg te vinden in onze samenleving. Zij moeten zich gemotiveerd voelen, ook door de kwaliteit van het geboden onderwijs.

De kwaliteit van de uitvoering van de leerbaarheidstoets en de aanbesteding van de onderwijsopgave zijn daarbij van groot belang.

Voorts maakt de Adviesraad voor de komende raadsperiode de volgende wensen kenbaar.

- Op het gebied van Werk & Inkomen

1. De Adviesraad bepleit het opnieuw instellen van een Cliëntenraad, conform wettelijke vereisten;
2. De raad wil een uitvoering van de Participatiewet waarbij de menselijke maat de norm is. Dat betekent een terughoudend boetebeleid, geen bruterings bij terugvorderingen en een ruimhartig beleid met betrekking tot de bijzondere bijstand.
3. De Adviesraad vindt dat de gemeente zich bij de rijksoverheid sterk moet maken om de kostendelersnorm af te schaffen.
4. De Adviesraad vindt dat bij de schulddienstverlening uitgangspunt moet zijn dat geen enkele huisuitzetting of afsluiting van energie of water meer plaatsvindt en
5. bepleit een meer integrale benadering door medewerkers van de gemeente als duidelijk is dat mensen 'in de knel' zitten.
6. De Adviesraad is voorstander van de invoering van de Rotterdampas. Voor Oud-Beijerland is dat overigens een herinvoering. Dat heeft betekenis in het kader van participatie (ook op het gebied van cultuur) en is niet stigmatiserend.

- Op het gebied van de Wmo

1. De Adviesraad roept op om de inclusieve samenleving ook voor inwoners mogelijk te maken voor wie het eind van de zelfredzaamheid bereikt is. Dat betekent niet alleen dat de Wmo voor iedereen begrijpelijk, makkelijk te vinden en veilig toegankelijk moet zijn, maar dat het ook de taak van de gemeente is oplossingen te bieden voor mensen die niet op eigen kracht tot een hulpvraag kunnen komen.

2. Huisbezoeken zijn belangrijk. Het niet goed in beeld hebben van de thuissituatie heeft immers effect op de kwaliteit van beslissingen voor de juiste ondersteuning. En je wilt niet dat een inwoner ondersteuning krijgt die niet (of minder goed) aansluit op de hulpvraag. Uitgangspunt zou moeten zijn dat op iedere melding een huisbezoek volgt met als inzet dat dit ook door de cliënt worden ervaren als positief en probleemoplossend.

- Op het gebied van WWZ

1. *Woningbouw.*

Allereerst anders bouwen. Pas het woningbouwbeleid aan om te voldoen aan de sociale ontwikkelingen (denk aan: 30 % scheidingen, startende kinderen uit huis, meer alleenstaanden en studenten en ouderen). Daarbij gaat het niet alleen om toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking, maar ook om de vele verschillende samenlevingsvormen van vandaag de dag (waaronder mantelzorger in huis). Blijf bouwen voor jonge gezinnen en besteedt ook extra aandacht aan het toekennen van goede woonruimte voor beroepsgroepen waar een tekort aan is; denk aan medewerkers in de zorg en het onderwijs.

Voorts wijst de Adviesraad er nog maar eens op dat gemeente een verplichting heeft de huisvesting van statushouders tijdig en ordentelijk te regelen.

- Op het gebied van Jeugd & Gezin

Armoede is naast andere problemen in de thuissituatie vaak oorzaak van slecht presteren op school en een voorbode voor een leven met schulden, een slechte gezondheid en een leven aan de rand van of zelfs buiten de samenleving. Gebrek aan perspectief leidt ertoe dat jongeren die geconfronteerd worden met hun armoede dit als een normaal gegeven gaan zien (wat het nooit mag zijn).

Het vraagstuk als geheel is te groot voor alleen de gemeente, maar de Adviesraad adviseert wel dat de gemeente het voortouw neemt in actief inzetten op preventie. En wel te beginnen op de scholen, omdat de gevolgen daar vaak het eerst zichtbaar worden.

Armoede moet bespreekbaar worden gemaakt en in een veilige omgeving kan over de gehele breedte gericht naar oplossingen worden gezocht. De gemeente kan hierop inspelen door een convenant af te sluiten met de vijf schoolbesturen waarin afspraken zijn gemaakt over onder meer compensatie van gemist schoolgeld, het aanstellen van een speciale 'leerkracht Geld', met een uitgekiend lesprogramma, en waar mogelijk actieve ondersteuning bij het doorverwijzen naar schuldhulpverlening.

Tegelijkertijd vraagt ook de wijze waarop ondersteuning wordt bekend gemaakt en aangeboden extra aandacht. Wij nemen waar dat bij verschillende doelgroepen, en zeker als het gaat om jeugd, dat mensen terughoudend zijn om aan te kloppen voor hulp. Men is vaak bang dat men 'in de molen terecht komt', kinderen "afgepakt" worden en in het algemeen bang zijn de regie kwijt te raken.

- Op het gebied van Mobiliteit

1. *Bereikbaarheid kernen.*

Het openbaar vervoer (door beroepschauffeurs) dient in alle 14 kernen van de Hoeksche Waard beschikbaar te zijn in een frequentie van tenminste 2x per uur. Goed openbaar vervoer is, zeker voor mensen met lage inkomens of een beperking van groot belang om deel te kunnen nemen aan de samenleving en het levert een bijdrage aan de bestrijding van eenzaamheid.

De Adviesraad roept de gemeente op zich in het bestuurlijk overleg over openbaar vervoer in te zetten op het terugbrengen van het openbaar vervoer naar het niveau van 2019, dus geen gestrekte lijnen en geen haltes opheffen.

Waar nu buurtbussen met vrijwilligers functioneren stimuleert de gemeente het werven en behouden van deze vrijwilligers.

2. *Lokaal vervoer.*

Voor vervoer binnen één en/of tussen de 14 kernen dienen voorzieningen te bestaan. Dit is vervoer van deur tot deur. Overleg met taxibedrijven is vanzelfsprekend. Maar denk hierbij ook aan De Wielewaal en Automaatje. Deze voorzieningen worden gereden door vrijwilligers.

De gemeente treedt hierbij faciliterend op, zowel in het werven en behouden van vrijwilligers als in het organiseren van de voorzieningen. Voor de Wielewaal kan ook gedacht worden aan een combinatie van dichtbij elkaar gelegen kernen (Mijnsheerenland en Westmaas).

3. *WMO-vervoer en doelgroepenvervoer.*

Onderzoek hoe deze door de gemeente gefinancierde vervoersvoorzieningen efficiënter kunnen functioneren. Doe dat in samenhang met de onder 1 en 2 genoemde vervoersvormen en betrek in dat onderzoek ook de mogelijkheid voor samenwerking met zorgverleners die de Wlz uitvoeren.

4. *Ringvervoer binnen de Hoeksche Waard.*

Bij het aangaan van een nieuwe concessie voor het openbaar vervoer (2025) kan gedacht worden aan een vorm van ringvervoer binnen de Hoeksche Waard. Een buslijn die in twee richtingen rijdt en die de kernen aan de randen van de gemeente met elkaar verbindt en die op twee knooppunten aansluit op het overige openbaar. Deze verbinding (die wellicht ook met kleine busjes gereden kan worden) kan een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de kernen en aan de bestrijding van het sociaal isolement. Eventueel voor of na een tijdstip te combineren met Wmo-vervoer.

Tenslotte.

De Adviesraad meent dat iedere inwoner van de gemeente Hoeksche Waard, zonder uitzondering, de ondersteuning moet krijgen die hij/zij nodig heeft voor een waardig en zinvol leven.

De Adviesraad ziet het als zijn taak door zijn werk bij te dragen aan een gemeente die daar vorm aan geeft, eerlijk en begripvol is en die mensen snel helpt wanneer iets geregeld moet worden, liefst via één loket; voorkomen moet worden dat de burger vastloopt in bureaucratie, een onpersoonlijke benadering, regels, procedures en onduidelijke of niet genomen verantwoordelijkheden.

Dit vraagt veel van de gemeente, maar drie jaar na de fusie mag de vraag worden gesteld of dergelijk beleid voldoende vorm krijgt.

En het is de rol van politieke partijen dergelijk beleid te vragen en daar op te controleren.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Hoeksche Waard

was getekend

J.H. Stuurman
voorzitter

D.M. Gaasbeek
secretaris

N.B. Graag uw reactie op: secretariaat@asdhw.nl